

JUDECĂTORIA BĂLȚI

Republica Moldova, or. Bălți, str. Hotinului, 43
Email: jba@justice.md; Tel.: /+373 231/ 22 212
www.instanta.justice.md

Curtea Constituțională mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu nr. 28

Judecătoria Bălți sediul central, Vă transmite sesizarea depusă de Botezatu Daniela în interesele condamnatului Lincauțan Ion cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității sintagmei "amnistia nu se aplică" de la prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție, în baza încheierii din 09.03.2026.

Anexă: 1. sesizarea pe 8 file.

2. cererea pe 7 file.

2. Încheierea nr. 21ji-3/2026 din 09.03.2026.

Judecătorul
Judecătoria Bălți (sediul Central)

Natalia FOMA

73

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. Persoană fizică

1. Botezatu

2. Daniela

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul Central, în procedura judecătorului Rodica Chistruga, se află în examinare, în procedura rejudicării, cererea avocatului Alexandru Bargan, înaintată în numele și interesele lui Lincauțan Ion, privind aplicarea actului de amnistie în privința acestuia, în temeiul Legii Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin sentința irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Bulucani nr. 1-289/18 din 08 februarie 2019, Lincauțan Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 206 alin. (1) lit. a) și 220 alin. (2) lit. a) din Codul penal, iar în baza art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 10 (zece) ani.

În data de 16.03.2022, condamnatul Lincauțan Ion a înaintat o cerere în adresa Penitenciarului Nr.18 – Brănești, privind aplicarea în privința sa a actului de amnistie, în temeiul Legii Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit răspunsului directorului interimar, inspector principal de justiție, Adrian PATERĂU, nr. 5/1711 din 26.04.2022 se relevă că cererea avocatului Alexandru Bargan, înaintată în numele și interesele lui Lincauțan Ion, privind aplicarea actului de amnistie în privința acestuia, în temeiul Legii Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost respinsă din motivul precum că în conformitate cu prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 1661 alin. (2)–(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-1751, 201, 206, 208, 2081 și 208².

Avocatul Alexandru Bargan în interesele condamnatului Lincauțan Ion a înaintat în instanța de judecată cererea privind aplicarea actului de amnistie în privința condamnatului Lincauțan Ion, în temeiul art. 1 alin. (6) din Legea Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, potrivit căruia *persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.*

În fața Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost ridicată problema de neconstituționalitate a prevederilor art. 107 alin. (3) din Codul penal, în partea sintagmei „amnistia nu se aplică”, text normativ din care s-ar releva faptul că persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute în conținutul art. 107 alin. (3) Cod penal, nu pot înainta o cerere privind aplicarea actului de amnistie, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243 din 24.12.2021, și, respectiv generează o situație de incertitudine, fiind totodată o ingerință în dreptul de acces la justiție, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 din CEDO.

C. Obiectul sesizării

Cererea condamnatului Lincauțan Ion privind aplicarea actului de amnistie în privința sa a fost respinsă prin răspunsul directorului interimar, inspector principal de justiție, Adrian PATERĂU, nr. 5/1711 din 26.04.2022, în temeiul faptului precum că în conformitate cu prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal: (3) amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 1661 alin. (2)–(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-1751, 201, 206, 208, 2081 și 208¹.

Astfel, condamnatul Lincauțan Ion, a înaintat o cerere în instanța de judecată privind aplicarea actului de amnistie în temeiul art. 1 alin. (6) din Legea Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, potrivit căruia *persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.*

Prin urmare, prevederile art. 107 alin. (3) din Codul penal, fiind aplicabile și astfel Judecătoria Bălți, sediul Central, ar urma eventual să le aplice, însă în condițiile incertitudinii de constituționalitate, eventual declarându-se neconstituționale aceste prevederi în partea contestată, Judecătoria Bălți, sediul Central, nu le-ar aplica și actul de amnistie va posibil de a fi aplicat în privința condamnatului Lincauțan Ion în situația în care vor fi întrunite cumulativ toate condițiile prevăzute de lege în acest sens.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

În speță, considerăm că neconstituționalitatea sintagmei „amnistia nu se aplică” din conținutul prevederilor art. 107 alin. (3) Cod penal, intră în câmpul de aplicare al dreptului fundamental de acces la justiție garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 din CEDO, care în cazul dat, vor avea o aplicabilitate de sine stătătoare, or anume sintagma „amnistia nu se aplică” generează o situație de incertitudine cu privire la posibilitatea înaintării unei cereri atât către instituția penitenciară care pune în executare pedeapsa, cât și către instanța de judecată, or, sintagma „amnistia nu se aplică” de la art. 107 alin. (3) Cod penal generează concluzia precum că persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 107 alin. (3) Cod penal în mod categoric nu pot face uz de dreptul de a înainta o cerere cu privire la aplicarea actului de amnistie, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243 din 24.12.2021, iar această situație de incertitudine, precum și contradicțiile între aceste două norme, generează repercursiuni în dreptul fundamental de acces la justiție.

Potrivit art. 1 din Constituție (Statul Republica Moldova),

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Potrivit art. 20 din Constituție (Accesul liber la justiție),

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Potrivit art. 23 din Constituție (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle),

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Potrivit art. 54 din Constituție (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți),

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

În conformitate cu art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului,

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Sintagma „amnistia nu se aplică” din conținutul art. 107 alin. (3) din Codul penal determină concluzia categorică precum că amnistia, în cazul săvârșirii de către o persoană a infracțiunilor enumerate în conținutul art. 107 alin. (3) Cod penal, nu poate fi aplicată nici în sensul înlăturării răspunderii penale sau a pedepsei, nici în sensul reducerii pedepsei aplicate sau comutarea ei, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și care drept consecință creează repercursiuni grave în dreptul fundamental de acces la justiție.

Or, interpretarea restrictivă a prevederilor art. 107 alin. (3) Cod penal este sistematică în practica judiciară, generând o practică neuniformă, contradictorie, totodată, fiind aplicată în mod categoric, inclusiv de către instituțiile penitenciare care examinează cererile condamnaților privind aplicarea actului de amnistie, în modalitatea în care cererile persoanelor condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor enumerate la art. 107 alin. (3) Cod penal nu sunt examinate potrivit procedurii prevăzute de lege, fiind respinse în mod abuziv, fără a fi parcurse toate procedeele prevăzute de Legea Nr. 243/2021 și de Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, asta deși în condițiile art. 7 din Legea Nr. 243/2021, persoanei căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6, adică nu îi poate fi aplicat actul amnistiei ce va avea ca efect absolvirea de la executarea pedepsei, îi poate fi aplicat actul de amnistie ce are drept efect reducerea termenului de pedeapsă, în cazul în care persoana întrunește condițiile prevăzute de lege.

Neclaritatea sintagmei „amnistia nu se aplică” în raport cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243/2021, generează o situație de incertitudine pentru condamnații care intenționează să înainteze o cerere privind aplicarea actului de amnistie, or, prima facie, prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, ar determina concluzia precum că persoana condamnată pentru săvârșirea uneia sau mai multor infracțiuni din cele prevăzute la art. 107 alin. (3) nu își poate exercita dreptul de acces la justiție, nefiind subiectul care întrunește condițiile prevăzute de lege, astfel dreptul de acces la justiție fiind limitat de conținutul art. 107 alin. (3) Cod penal.

Pe de altă parte, sintagma „amnistia nu se aplică” vine în contradicție cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243/2021, care acordă dreptul de acces la justiție persoanelor condamnate inclusiv pentru săvârșirea infracțiunilor indicate în conținutul art. 107 alin. (3) Cod penal, în sensul în care

persoanele respective pot beneficia de aplicarea actului de amnistie ce va avea ca efect reducerea termenului de pedeapsă, ceea ce contravine standardului de calitate a legii prevăzut de art. 23 din Constituție. În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că dispozițiile care pot genera interpretări contradictorii din partea autorităților sau care se exclud reciproc nu îndeplinesc cerința „calității legii” impusă de Convenție (Nasrulloev v. Rusia, 11 octombrie 2007, §§ 71, 77)” (HCC nr. 15 din 28.05.2020, § 60).

Astfel, în viziunea apărării, sintagma „amnistia nu se aplică” de la art. 107 alin. (3) Cod penal limitează dreptul persoanei de acces la justiție, generând concluzia precum că persoana condamnată pentru săvârșirea unor infracțiuni din cele enumerate în conținutul art. 107 alin. (3) Cod penal nu poate înainta o cerere privind aplicarea actului de amnistie, fiind astfel o dispoziție ce îngreuează dreptul de acces la justiție și contradictorie cu prevederile art. 7 din Legea Nr. 243/2021, ceea ce în viziunea apărării contravine principiului statului de drept garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție, art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție.

F. Lista documentelor relevante

Cererea avocatului Alexandru Bargan în interesele condamnatului Lincaușan Ion privind aplicarea actului de amnistie înaintată către instituția penitenciară; Răspunsul directorului interimar, inspector principal de justiție, Adrian Paterău, nr. 5/1711 din 26.04.2022; Cererea avocatului Alexandru Bargan în interesele condamnatului Lincaușan Ion privind aplicarea actului de amnistie înaintată către instanța de judecată; Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 21ji-429/2022; Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr. 21r-1210/22; Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu prezenta sesizare și a încheierii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Dosarul nr.21ji-3/2026
1-22063821-09-21ji-12012026

ÎNCHEIERE

09 martie 2026

mun. Bălți

Judecătoria Bălți sediul central,
Instanța de judecată compusă din:
Președintele de ședință, judecător
Grefier

Natalia Foma
Tudorița Mudric

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, cererea înaintată de Botezatu Daniela în interesele condamnatului Lincauțan Ion cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității sintagmei "amnistia nu se aplică" de la prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție,

c o n s t a t ă :

La 06.05.2022, în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul central a parvenit spre examinare cererea depusă de avocatul Alexandru Bargan, care acționează în interesele condamnatului Lincauțan Ion Fiodor cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

În motivarea cererii avocatul condamnatului a indicat că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08.02.2019, Lincauțan Ion fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 206 alin. (1), lit. a) și 220 alin. (2), lit. a) Cod penal și în baza acestor Legi, cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal i s-a stabilit definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 11 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități ce țin de implicarea persoanelor minore pe un termen de 4 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.12.2019, a fost respins, ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Micu Andrei în numele inculpatului, menținând sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 februarie 2019, privindu-l pe Lincauțan Ion.

Prin decizia CSJ din 19.05.2020, recursul înaintat de către condamnat și apărătorul său a fost declarat inadmisibil.

În baza acestei cauze penale a fost reținut la 16.03.2018 și de atunci execută sentința din 08.02.2019 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani. La data de 24.12.2021 a fost adoptată Legea amnistiei nr. 243 și publicată la 31.12.2021 în Monitorul Oficial, în vigoare potrivit art. 14 din Lege, începând cu data publicării în Monitorul Oficial.

Astfel, prin răspunsul primit, Directorul interimar al Penitenciarului nr. 18 - Adrian Paterău, a comunicat precum că „amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166¹ alin. (2)-(4), precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni prevăzute la art. 171-175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 2082 Cod penal”.

Nu este de acord cu un astfel de răspuns, pe care îl consideră absolut eronat și incorect. În susținerea poziției sale invocă că teoria dreptului penal spune că atunci când două legi cu aceeași forță juridică (atât Codul penal cât și Legea amnistiei sunt legi organice) se contrazic, se aplică legea mai nouă, care în cazul dat este evident - Legea amnistiei. O altă regulă ce urmează a fi subliniată este că, în caz de concurență a două norme juridice, dintre care una este specială, atunci aplicabilă este norma juridică specială. Prin urmare, Legea amnistiei este una specială prin noțiune, titlu, origine, comparativ cu Codul Penal. Nu în ultimul rând legile penale au la bază o serie de principii generale în ceea ce privește faptul că subiecților vizati de legea penală întotdeauna se aplică legea mai blândă, reieșind din principiul umanismului, democratismului, și retroactivității/ultraactivității legii penale mai blânde.

Așadar, solicită avocatul aplicarea în privința condamnatului Lincăuțan Ion a prevederilor Legii nr. 243 cu privire la amnistie și reducerea termenului definitiv de pedeapsă în baza art. 7 alin. (1) pct. c) cu 1/5, adică 2 ani 2 luni și 12 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central nr. 21ji-429/2022 din 01.08.2022, a fost admisă cererea depusă de avocatul Alexandru Bargan, care acționează în interesele condamnatului Lincăuțan Ion Fiodor, cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

În temeiul art. 7 alin.(1) lit. e) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a redus termenul de pedeapsă stabilit condamnatului Lincăuțan Ion Fiodor prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1-289/18, din 08.02.2019, cu 3 (trei) ani 8 (opt) luni.

Invocând ilegalitatea încheierii judecătorului de instrucție, directorul Penitenciarului nr. 18 Brănești, Eugeniu Savca, a declarat recurs solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea condamnatului privind aplicarea amnistiei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2023 s-a admis recursul directorului Penitenciarului nr. 18 Brănești, Eugeniu Savca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 01 august 2022, casează integral încheierea și trimisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 26.09.2024 s-a declinat competența Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana de la examinarea cererii condamnatului Lincăuțan Ion privind aplicarea actului de amnistiei în favoarea Judecătoria Bălți.

Prin încheierea Judecătoria Bălți, sediul central din 03.03.2025 s-a remis cererea avocatului depusă în interesele condamnatului Lincăuțan Ion privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii nr.243 cu privire la amnistie, către Curtea Supremă de Justiție pentru rezolvarea conflictului de competență.

Prin încheierea cu privire la cererea de strămutare din 06 martie 2025, Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de strămutare înaintată de avocatul Daniela Botezatu în interesele condamnatului Ion Lincăuțan.

Prin încheierea Judecătoria Bălți, sediul central din 11.06.2025 s-a respins cererea avocatului Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăuțan Ion privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul cererii avocatului Alexandru

Bargan în interesele condamnatului Lincăuțan Ion privind aplicarea Legii nr. 243 cu privire la amnistie.

S-a refuzat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei,, amnistia nu se aplică” din conținutul alin. (3) art. 107 din Codul penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție pe motiv că există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect similar prevederile contestate.

La fel, prin încheierea Judecătorei Bălți, sediul central din 08.07.2025 s-a respins cererea condamnatului Lincăuțan Ion privind numirea expertizei judiciare psihologice independente de evaluare a riscului de recedivă în privința condamnatului Lincăuțan Ion.

Fiind dispusă examinarea cauzei în fond de către Judecătoria Bălți, sediul central, prin încheierea din 31.07.2025 cererea depusă de avocatul Alexandru Bargan în interesele condamnatului Lincăuțan Ion cu privire la aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Nord din 16.12.2025, recursurile avocatului Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăuțan Ion, declarate împotriva: -încheierii Judecătorei Bălți sediul central din 11.06.2025 prin care s-a respins cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate; - încheierii Judecătorei Bălți sediul central din 08.07.2025, privind respingerea efectuării expertizei judiciare psihologice, independente, de evaluare a riscului în privința lui Lincăuțan Ion; - încheierii Judecătorei Bălți, sediul central din 31.07.2025, privind respingerea cererii condamnatului Lincăuțan Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX de la proclamarea independenței RM nr. 243 din 24.12.2021 – s-a admis, cu casarea integrală a acestora și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La data de 11.06.2025, avocatul avocatului Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăuțan Ion a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei,, *amnistia nu se aplică*” din conținutul alin. (3) art. 107 din Codul penal, în coraport cu art. 1 alin.(3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție, motivând că aceste prevederi nu sunt clare și nu corespunde criteriilor de accesibilitate, previzibilitate și claritate.

În ședința de judecată avocatul Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăuțan Ion a susținut cererea depusă pledând pentru admiterea ei în cea ce privește sesizarea înaltei curți de a să se expună asupra prevederilor invocate în cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată acuzatorul de stat Oxana Muntean a solicitat respingerea prezentei cererii ca fiind neîntemeiată în condițiile în care solicitarea dată nu constituie temei de a sesiza Curtea Constituțională.

În ședința de judecată reprezentantul Penitenciarului nr. 11 Bălți, Daniela Rusu a lăsat soluționarea cererii date la discreția instanței.

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, în coroborare cu prevederile Constituționale, procesuale, legale și a actelor normative ce vizează situația, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea înaintată de avocatul Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăuțan Ion, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) Cod de procedură penală, Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

Totodată, conform prevederilor art. 7 alin. (3) și (6) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Curtea Constituțională s-a expus asupra interpretării art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, prin care a hotărât că, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acestuia, precum și de către instanțe din oficiu. De asemenea, înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională: exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr.55b/2015), Curtea Constituțională a hotărât, în sensul art.135 alin.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, art.115, art.116 și art.134 din Constituție următoarele:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de

către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluținarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Premergător, instanța de judecată relatează că, nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluținarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate.

Ținând cont de prevederile legale la acest capitol și de obligațiile impuse instanței de judecată prin hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată consideră posibilă admiterea cererii înaintată pe caz de avocatul Saniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăușan Ion, fiind întrunite condițiile expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2, obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate fiind sintagma "amnistia nu se aplică" de la prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Daniela Botezatu în interesele condamnatului Lincăușan Ion, prevederile ridicate urmează a fi aplicate la soluținarea cauzei respective, și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect anume prevederile contestate în raport cu cele invocate de apărare.

Ținând cont de faptul că judecarea cauzei se află la etapa cercetării judecătorești, instanța de judecată consideră necesară suspendarea judecării cauzei contravenționale până la examinarea sesizării de către Curtea Constituțională.

Conducându-se de prevederile art. 7, art. 413 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 135 alin. (1) lit.a), g) din Constituție, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea înaintată de Botezatu Daniela în interesele condamnatului Lincăușan Ion cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității sintagmei "amnistia nu se aplică" de la prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție.

Se sesizează Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Botezatu Daniela în interesele condamnatului Lincăușan Ion pentru verificarea constituționalității sintagmei "amnistia nu se aplică" de la prevederile art. 107 alin. (3) Cod penal, în coraport cu art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23 și art. 54 din Constituție.

Se suspendă examinarea cererii avocatului Bargan Alexandru în interesele condamnatului Lincăușan Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX de la proclamarea Independenței RM, nr. 243 din 24.12.2021.

Încheierea, separat nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Digitally signed by Foma Natalia
Date: 2026.03.10 09:31:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Natalia Foma